

Til våre partnere

Oslo, 22.03.09

«Miljøbløffen»

Dagbladet (Magasinet):

Giftig avfall fra Telenor- og UD-støttede bistandsprosjekter skulle samles opp og destrueres i Norge. I stedet hopper avfallet seg opp i fattige u-land.

FAIR:

UDs og Telenors gjenbrukbare PC-er som er sendt til FAIR-prosjekter, er fremdeles i full drift i Guatemala (se vedlegg) og Eritrea. (Se <http://www.idg.no/nyheter/article89905.ece>).

For øvrig kan det opplyses at UD ble Fairrecycling-partner 24.09.07, mens Telenor kontraktfestet sitt forhold tre måneder senere. Da er det kanskje noe overdrevet å ha forventninger til at deres PC-er skulle ha vært samlet inn i Norge, testet, skipet til de land vi har prosjekter i, installert der, brukt i 4 til 7 år ved de respektive skoler og allerede vært tilbake i Norge som avfall?

85% av utstyret i FAIRs prosjekter er fortsatt i bruk etter 3 år. Defekt utstyr blir tatt tilbake når returcontaineren er full. Det koster 50 000 kroner å sende en container i retur - det sier seg selv at det er lite hensiktsmessig å sende halvfulle containere tilbake - økologisk såvel som økonomisk.

FAIR er den første it-aid-organisasjonen i verden som har organisert et system for å ta utstyret tilbake, nettopp grunnet miljøgiftene dette utstyret inneholder. (Se vedlegg: FAIRs retursystem) samt:

<http://www.ntbinfo.no/pressrelease/detail.do?pressId=11129&searchKey=1&languageId=NO>

Dagbladets artikkel bygger på styrets formulering om å ta tilbake like mye hvert år som sendes ut. Styrevedtaket er klønete formulert, men FAIR er allikevel skuffet over at Dagbladet ikke forsto at intensjonen med vedtaket er at samme mengde som sendes ut skal tas tilbake. Styret åpnet også for å kunne ta tilbake mer IKT avfall enn det som sendes ut.

Dagbladet:

HITTIL HAR FAIR SENDT cirka 10 000 avdankede, norske pc-er til skoler hovedsakelig i Afrika, et kontinent som ifølge miljøbevegelsen er en gigantisk dumpingplass for elektronisk avfall.

FAIR:

FAIR benytter industriell håndtering av brukt IKT-avfall i samarbeid med industribedriftene Euroenvironment/Veolia. Kun det beste blir sortert ut for gjenbruk. FAIR kjøper kraftige nye servere og leverer et høyverdig produkt som varer i mange år. Hensikten med ordningen er å øke miljøeffektiviteten i returordningen slik at brukbare ting får forlenget levetid. Dette er god ressursøkonomi og godt miljøvern i tillegg til at det bidrar til å redusere informasjonskløften i verden. Uttrykket "avdankede" er tendensiøst og gir inntrykk av at FAIR dumper elektronikkavfall i u-land. Det gjør vi ikke!

1

Å gi PC-ene et videre liv er opptil 20 prosent mer energibesparende enn materialgjenvinning, konkluderer FN-rapporten "Computers and the environment".

"- Produksjonen av én pc fører til utslipp av mellom 400 og 500 kilo CO2.

Det betyr at alle pc-ene som blir solgt i år fører til opp mot en halv million tonn CO2-utslipp, sier rådgiver i GRIP Erich M. Wessel til NA24. Det er halvparten så mye CO2 som vår innenriks flytrafikk står for." se innslaget:

<http://arkiv.na24.no/Nyhet/233595/Din+pc+skader+miljøet.html>

2

FAIR-modellen har blitt evaluert i et klimautslipp-perspektiv og et klimaregnskap er utarbeidet av miljørådgiver Erich Must Wessel1. (Se vedlegg: «klimaregnskap FAIR_modell.pdf»)

Rapporten viser at FAIRs teknologioverføring fra Norge til Afrika sør for Sahara, med retur til Norge, mer enn halverer klimagassutslippene i forhold til alternativet å kjøpe nye PC'er levert samme sted, men uten retur til sertifisert avfallsbehandling.

FAIR har fra og med 2008 kjøpt CER Gold Standard klimakvoter for all frakt som innbefattes av våre prosjekter.

3

Gjenbruk gjennom FAIR gir meget høyr gjenbruksgrad av IKT-utstyr, og meget lang gjenbrukstid. (Ca 70% gjenbruksgrad - 4-7 års ekstra brukstid)

4

Innfrir en rekke kriterier innenfor Grønn Stat.

<http://www.gronnstat.no/vis.aspx?post=72>

<http://www.gronnstat.no/vis.aspx?post=20>

5

Utstyret gjenbrukes i land som nå får den tyngste belastningen av det varslede flyktningskred grunnet klimaproblemer og sosial uro.

6

Gjenbruket støtter opp om FNs tusenårsmaal nr. 2 «Utdanning for alle» .

http://www.fn.no/temasider/fns_tusenaarsmaal/maal_2_utdanning

7

Gjenbruket bidrar konkret til å fylle den Digitale kunnskapskløften mellom fattige og rike land. http://en.wikipedia.org/wiki/Digital_divide

8

Dette gjenbruket innfrir en rekke av kriteriene til UN Global Compact.

<http://www.unglobalcompact.org/AboutTheGC/TheTenPrinciples/>

Dagbladet:

I 2004 trådte Direktoratet for utviklingssamarbeid (NORAD) til med en halv million kroner, og har hittil skutt inn nærmere sju millioner. Men kameratgjengen i FAIR ville ha mer.»

FAIR:

På lik linje med andre ideelle organisasjoner søker FAIR Noradmidler til våre bistandsprosjekter.

Dagbladet:

Dagbladets journalist nevner en FN-tilknyttet organisasjon - GeSCI , og at FAIR i 2006 annonserte et samarbeid var i havn med disse, men at dette var uriktig.

FAIR:

Det er korrekt at vi var tilnærmet i havn med en avtale med GeSCI, men at dette av gode grunner ikke ble igangsatt den gang. Annonseringen var prematur fra vår side, noe som selvsagt kan kritiseres.

Dagbladet:

«Likevel er det fortsatt samme mann som styrer FAIRs markedsføring.» skriver Dagbladet. (henviser til GeSCI-saken)

FAIR:

FAIRs personalpolitikk er FAIRs sak. Vi stiller oss bak vår medarbeider som har vist et stort idealistisk engasjement gjennom mange år.

Dagbladet:

«Nå har FAIR fått enda et problem å stri med. Ifølge kontrakten skal harddiskene på pc-er gitt av Statistisk sentralbyrå slettes med et program som er godkjent av Nasjonal Sikkerhetsmyndighet, før de sendes til u-landene.»

Men det har ikke firmaet som utfører slettingen fått beskjed om. På lista over dem som skal ha sletting med programmet står bare Utenriksdepartementet og NORAD. ... Dermed ble det bråstopp for samarbeidet mellom FAIR og SSB.»

FAIR:

Dagbladet klarer med denne avrundingen av artikkelen å så tvil om at FAIRs øvrige partnere får en sikker behandling og sletting av sensitive data. Dette er forretningskritisk fordi tillit til at ikke data kommer på avveie er helt avgjørende for både FAIR og partnerne.

Alle PC som blir gjenbrukt gjennomgår uten unntak sletting av data. FAIR har et eget sletteprogram (godkjent i USA). Hvis ikke kunden har spesifisert andre ønsker (feks IBAS som SSB ønsket brukt) brukes det amerikanske programmet. I SSB saken skjedde det en glipp som gjorde at det ikke ble spesifisert på ordrebekreftelsen, at SSB ønsket sletting ved hjelp av det norske programmet. Menneskelig feil hos FAIR - skulle ikke skjedd, men dataen ble slettet med vårt standardprogram.

SSBs oppga forøvrig at hovedgrunnen for avrundingen av samarbeidet med FAIR, var at FAIR ikke kunne tilby å utplassere oppsamlingsbur på deres anlegg i Kongsvinger, men at de der selv måtte pakke utstyret på pall, å sikre denne med palleplast. De ga også utrykk for at de syntes det var uheldig at de ikke fikk IBAS-sletting som bestilt, noe vi selvfølgelig beklager.